

Kulcs

Mindig is óvták attól a helytől. Vagy nem is óvták, egyszerűen csak kijelentették, hogy ezzel nem szoktak, és nem is szabad foglalkozni. Különb is, úgysem lehet bemenni, kívülről furcsa, ismeretlen növények övezik, okosabb távol maradni. Persze, azt nem akarták, hogy rábeszélésük már-már kényszerítésnek tűnjön, így végül mindig hozzátették, hogy „de egyébként csináljon, amit akar”. Azt hiszem, ettől a megtoldástól függetlenül is rég eldöntötte, hogy ő mindenképp bejut abba a kertbe, és egyáltalán nem érdekelte, mit beszélnek a többiek. Tudni akarta, hogy mi van ott, s amit egyszer elhatározott, azt véghez kellett vinni. Ez pedig nem ígérkezett különösebben nehéz feladatnak – egyszerűen bemászik a kőkerítés alacsonyabbik felén. Alig várta, hogy bent álljon és jól röhögjön azokon, akik még kerülőutakat is kerestek, nehogy szemükbe tévedjen a riasztó telek. Az utolsó pillanatban egyébként megosztotta velük tervét, akik bizonyíték gyanánt egy-két szál virágot kértek.

Egy hűvösebb, kora tavaszi délután indult útnak, s elég hamar el is jutott a kerthez. Megborzongott, ahogy meglátta a tekeredő indákat, dús gazokat, de ez csak egy pillanat volt, hiszen számára nem léteztek akadályok. Épphogy csak elkezdte körbejárni a telket, amikor szemet szűrt neki, hogy egy karnyújtásnyira tőle, a kert oldalát szegélyező fal felső harmada leomlott. „Tökéletes.” Meg is van a rés, ahova befér a lába, egy-két rugózó mozdulat, fellendülés, s már csak annyi van hátra, hogy két kézre támaszkodva átbillentse magát a túlsó oldalra. Ekkor érte a fájdalmas felismerés. Anyira el volt foglalva a mászással, támasztással, hogy elkerülték figyelmét a kikandikáló szögek. Ahogy ráhelyezte testsúlyát a két tenyérre, bőre felhasadt és egészen mélyre fúródtak benne a kiálló vasdarabok. Nem akart üvölni, de hát mégis megtörtént. Aztán, már ő maga sem emlékezett, de valahogy kiszabadult, s talán egy jó fél órát ülhetett görcsösen összekuporodva a kerítés tövében. Szégyellte magát esztelenségéért, de elhatározása egyre erősödött, a nehézségek izzították fel.

Azért kellett egypár nap, mire újból nekigyürkőzött a feladatnak, ismét elkezdte körbejárni a helyet, de úgy tűnt, reménytelen, csak a szögeken át lehetne bejutni, erre az egyre viszont nem volt hajlandó. „Türelem. Van másik út. Kell lennie más bejáratnak.” S amíg ehhez nem jut el, legalább megpróbál belesni a kertbe. Tapogatózva haladt a fal mentén, letaposva vagy éppen kitépve az útjába kerülő növény-

szárakat, vadhajtásokat, s kitartásának meg is lett a gyümölcse. A résen át először nem sokat látott, tele volt földdel, gyomokkal, de egy fadarabbal ezt is könnyedén megoldotta. Majd ismét bekukucskált.

A hangzatos rémtörténetekkel, mesékkel ellentétben semmi különös látvány nem fogadta. Szeme előtt érdektelen virágos kert húzódott pár fa társaságában. Nemrég ért véget a tél, minden csupasz volt és egyhangú. Annyira unalmas, hogy el is gondolkozott, érdemes ennyi energiát pazarolnia erre a „bejutni-nem bejutni” dologra? Értelme, úgy tűnik, nem sok van. Aztán daczból, vagy talán mert róla volt szó, mégis úgy döntött, bemegy.

Több alkalommal is visszatért a réshez, s legutóbb apró, halványrózsaszín, mályva- és fehér színekre lett figyelmes, mígnem pár nappal később a fák is csatlakoztak a virágzás-hoz. Április volt.

Maga sem vette észre, de egyre többet járt a telek felé. Szinte óránként arra kószált, elmaradt találkozóiról, vagy nagy késéssel viharzott be, míg végül annyira szórakozottá vált, hogy még a nevét is rosszul írta fel egy formanyomtatványra. Nem szeretett volna, hanem egyszerűen muszáj volt bejutnia a kertbe, s akkorra már úgy érezte, akár még a szögeken át is. Már ott is állt az omladozó falnál, egy pillanatra szemét lehunyta, öklöbe szorította a kezét, és próbálta elképzelni a győzelem ízét, de valahogy nem ment neki, így arra jutott, még egyszer be kell lesnie a virágágyásra. Könnyen megtalálta a rést, de ahogy nekiszegezte tekintetét, visszahőkölt. Bár a kert szebb volt, mint valaha, minden mézillatban úszott, nem ez okozta megdöbbenését, hanem egy kis szürke alak, apró ásóval a kezében, fekete kalapban. Egy öreg bácsi állt a cseresznyefa tövében.

Először lángvörös lett, elöntötte a méreg. „Hogyan tudott bejutni a kertbe? A kertjébe? Az nem lehet, hogy bemászott, ez képtelenség, túl idős. Ezek szerint az aggastyán a birtokos vagy tulajdonos, vagy akármí. Mindenesetre – s itt már kezdett lehiggadni, gondolataiban előhúzva fesztelen stílusát – akkor ez egy lehetőség arra, hogy bejusson. Egyszerűen csak megkéri, hadd nézzen körbe. Tökéletes.”

Nem is vesztegette az időt, rögtön elkezdett kiabálni a bácsinak, de sajnós úgy tűnt, az öreg észre sem veszi. „Direkt csinálja. Nem baj.” Akkor majd kicsit drasztikusabb lesz. Hamar talált egy jókora követ, úgy hitte, a behajtás után a bácsi szükségszerűen a zaj irányába fog fordulni, nem játszhatja el, hogy nem érzékeli őt. „Egy, kettő, három!” Körülbelül egy félméternyire landolt tőle, az öreg valóban felkapta a fejét, és a fal felé nézett. Ennél jobban nem is alakulhatott volna. Ő azonnal el kezdett beszélni, hadonászni és ugrálni, hátha legalább a keze látszik a magas kerítés mentén. Többször elhagyták ajkait alig használt szavai: „kérem”, „szeretném”, „szép kert”, de legnagyobb értetlenségére az alak megfordult, továbbgondozta növényeit, sőt egy pillanatra úgy tűnt, még mosolyog is. Ő már égett a dühtől, s elhatározta, hogy most aztán felmászik, ha kell szét-hasított tenyérrel, és igen, talán belehal a fájdalomba meg a vérmérgezésbe, de ott fog állni a cseresznyefa tövében, és a virágágyáson lépked, de mászás közben a fal elkezdett omladozni, és nem tudta kitémasztani magát.

Elkeseredetten kuporodott le újra, először csak turkált a földben, élvezte, ahogy a sár összegyülemlik a körmei alatt, majd elkezdte kihúzogatni, egy-egy erősebb gyökéknél szinte kitépni a növénysszárakat. Ekkor vette észre a rácsot. Odakúszott, és vadul rángatta a kovácsoltvasat elrejtő gazokat, indákat, míg végre rá nem lelt a kapura. Innen már jól lehetett látni az egész gyönyörű kertet és szemtől szemben állt az öregúrral is. „Most megmutatja neki.” De hiába nyomta le a kilincset, nem akart nyílani. Átmászni itt sem lehet, a bejárat lándzsákban végződik. Mit tegyen? Érdekes volt, mert úgy hitte, a bácsi

megijed, ha felfedezi az ajtót, de épp ellenkezőleg. Csendben, felé sem nézve, hűvös nyugalommal folytatta munkáját. Ő persze le sem tudta venni róla a szemét. Ingerülten követte tekintetével, ahogy fel-alá járkál, olyan képtelen helyzet volt. Hisz ő csak egy pillanatra akar belépni a kertbe. Kifogyott az ötletekből, tehetetlenül bámult maga elé. Az öreg közben vad hajtásokat tépkedett, de úgy tűnt, az egyikkel sehogy sem boldogul. Ő hordott magánál egy bicskát. „Itt a megfelelő alkalom! Erővel talán nem megy, de egy kis segítségtől biztos meglágyul a szíve!” Ezúttal nem kiabálva, lassan, tagoltan beszélt a bácsihoz, hogy ő adhat egy szerszámot, csak lépjen közelebb, nem kell félni, gyomlálásra épp alkalmas, fogadja el. Először megint, mintha oda sem figyelne, de aztán megállt egy pillanatra. Ő innentől kezdve tudta, nyert ügye van. Az alak óvatosan közeledett felé, lopva rá tekintett, talán egy enyhe mosollyal, s gyorsan vissza is tért munkájához a megszerzett késsel. Pár perccel később az öreg már oda is nyújtotta neki a bicskát, majd egy szó nélkül megfordult, és elindult a virágágyás felé. Ekkor ismét kérlelni kezdte, engedje be, hadd lépjen be, csak egy pillanatra, jó szándékkal jött, mennyire tiszteli, hogy ennyire rendben tartja a kertjét, de szavait csak mély hallgatás fogadta, amit néha az ásó, gereblye neszezése szakított félbe. Olyan mérges lett, hogy teljes erejéből el kezdte rángatni a kaput, s talán egy-két nyomdafestéket nem tűrő kifejezés is elhagyta ajkát. Közben észrevette, a zár igen erős, s olyasvalami kulcs nyithatja, amit a lakatosmesternél látott.

Elég jellegzetes. Aki ennyire félti a kertjét, biztos mindig magánál hordja. Hogy ez még nem jutott eszébe! Ennyire egyszerű lenne? Csak ide kell csálni, és elveszi tőle. Bár be nem engedi, de ha a bicskáját leejti a kerítés másik oldalára, az biztos, hogy visszaadja. „Tökéletes!” Itt majdnem elkezdett nevetni, de úgy érezte, majd odaát. Egész teste görcsbe rándult, ahogy megpróbálta visszatartani kacagását, de végül lehiggadt, erőt vett magán.

Az öreg megfordulva csak annyit látott, hogy a szerszám a fal innenső oldalán van, előbbi jótevője pedig kétségbeesetten rimánkodik. Így hát felemelte a kést, és felé cszogott. Ő a kapunál ügyesen, kijjebb támasztotta le a kezét, hogy a bácsi még közelebb lépjen hozzá, s abban a pillanatban, ahogy az aggastyán nyújtotta neki a bicskát, megragadta a másik karjával, és erősen a kerítéshez húzta. Sokkal erősebb volt, felesleges lett volna bármilyen ellenállás, de az azért meglepő volt, hogy a kalapos alak még csak idegesnek sem tűnt. Nem mintha ő törődött volna ezzel, csak kereste, kereste a kulcsot, átkutatva áldozata összes zsebét, még a kis kabát belsejét is, sőt még az övtartót is, de semmit sem talált. Hirtelen elengedte az öregot, összegörnyedt, de aztán felugrott, és utolsó erőfeszítésével, szinte zokogva elkezdett üvöltöni: „Kérem, engedjen be! Kérem, adja ide a kulcsot, kérem, nyissa ki az ajtót!”

De hiába. A bácsi sarkon fordult, és már vissza is ért virágaihoz.

Ő megállt egy pillanatra. Lehajtotta a fejét, de aztán gyorsan fel is szegte. Kiegyenesedett, elengedte a kerítést, leporolta zakóját, és elmosolyodott.

Megfordult, és soha többé nem ment vissza. A többieknek azt mondta, hogy rájött, ez egy hülyeség, és felesleges rá annyi időt pazarolni. Nem érdekli az egész, akkor meg minek csinálná? Neki már új utakon kell járnia.

A bácsi tudta, hogy a fiú komolyan gondolta, hogy az ő kertjét akarja megismerni. De azt is tudta, hogy ha nem jut be, könnyen elfelejti, és új utak után néz.

A fiú viszont nem tudta, hogy a bácsi már évtizedek óta elhajtotta az egyetlen, amivel bárki beléphetett volna hozzá, a zár kulcsát. Így még ha akarta is volna, akkor sem tudta volna beengedni.